

[Stegger Nielsen.]

Vi hilser med Glæde, at der i dette Lovforslag foreslaas gjort ikke saa lidt for den legemlige Opdragelse; Mulighederne for Gymnastik forbedres saaledes, idet der indrettes Idrætspladser, hvad vi er vel tilfredse med. Men jeg tror, at naar vi skal til at tales ved — om det da kan lykkes at faa talt med hinanden —, skal vi se at finde ud af, om man ikke i Forbindelse med det nye, man vil tilføre, kan gøre stærkere Brug af Skoleforbunds-Tanken. Jeg har ikke tilstrækkelig gennemtænkt dette, men jeg kunde tænke mig, at der i et Lokale i en Kommune — der kan dog naturligvis være Kommuner, hvor eet Lokale ikke slaar til — f. Eks. kunde drives Gymnastik og Sløjd, hvis man ønsker det, eller maaske kvindeligt Husgerning, hvilket vi jo alt sammen ønsker skal være frivilligt. Ligeledes kunde Fortsættelsesundervisning for Ungdommen samles et saadant Sted. Det hele vilde billiggøres i høj Grad, om man skaffede et Lokale, hvor alt saadant kunde samles; saa kunde der eventuelt blive Raad til at strække sig noget videre med Hensyn til Statens Tilskud til Kommunerne. Det er noget af det, jeg for mit Vedkommende regner med vil kunne drøftes i det Udvalg, som jeg gaar ud fra foreslaas nedsat ved denne Forhandlings Afslutning.

Der er endnu en Ting, som vi sikkert maa tage under Overvejelse, og det er, at de øgede Krav, der stilles til Folkeskolen, ogsaa vil stille øgede Krav til den frie og private Skole. Den har det i Forvejen ikke for godt økonomisk, og vi bør betænke, at vi økonomisk maa tage Konsekvensen over for denne Skoleform, som vi har taget den over for Folkeskolen.

Hvis den Skolelov, vi skal have, skal tiltale den danske Befolkning, maa den være elastisk i sin Opbygning, den kan ikke være linealbestemt. Hvad der passer i Gladsakse, passer nu engang ikkeovre i Vildbjerg Sogn. Linealbestemt kan den ikke være, den skal bygge paa det folkelige Selvstyres Grund, og der skal aabnes den videst mulig Frihed. Heri ligger ogsaa en Tilkendegivelse af, at jeg ønsker, at den nye Ordning skal kunne rumme en særlig Skoleform som den vestjyske. Findes den rigtige Form for dette Lovforslag paa det sidste Vejstykke, hvad jeg paa det nu-

værende Tidspunkt hverken kan have Haab om eller endnu mindre udtale mig om, for jeg mener ikke, denne Form er fundet endnu — mange ude omkring venter spændt paa, om det sker —, findes den rigtige Form, og underbygges denne saaledes, at Ordningen kan bæres økonomisk, saa kan der herigennem skabes en Værdi for de kommende Slægter af meget stor Betydning, og det vil tjene alle Faktorer til Ære, at de lægger deres Kræfter sammen, for at disse to Formaaler kan naas. Men gribes der forkert her, ikke mindst økonomisk, i en Tid, hvor mange Landbohjem og Landkommuner kæmper haardt for Tilværelsen, hvor Tvangsauktioner i stort Tal gaar over Landet, hvor vi, hver Gang vi er hjemme, møder dette, at vore Kommuner dør for Skatterestancer og sligt, gribes der fejl her, vil Reformen desværre blive mødt med Kulde og Uvilje fra store Kredse af den Befolkning, som den skulde tjene.

Jeg personlig vedkender mig, at jeg meget vilde beklage, om det gaar saadan — det er Reformen i hele sin Tendens for god til. Men alt har selvfølgelig sin Pris, ogsaa Guld kan købes for dyrt, og nøgterne Mennesker ser nu engang ikke alene paa Varen, men ogsaa paa, hvad den koster. Derfor siger jeg: Der er i alt Fald to Ting i denne Sag, som maa nøje overvejes. Dels gælder det om at finde Formen og dels om at finde den økonomiske Underbygning, som Befolkningen kan bære, som Landet, nærmere bestemt Landbefolkningen, Landkommunerne kan bære, og det vil sige, at Staten skal tage Broderparten af det økonomiske Offer, der her skal bringes i den Tid, vi nu gennemlever. Men sker det, saa vil Folkeskolen fremdeles under den nye Form blive den Folkets Skole, som den altid skal være, og ikke Statens — disse to Ord maa ikke ombyttes —, og saa vil den danske Befolkning takke Regering og Rigsdag for Skolereformen af 1937. Jeg ved ikke, om den skal staa i hundrede Aar som den fra 1814, men jeg ved, at det er Skik og har Hævd i Danmark, at den Slags Love staaar længe. Jeg ønsker, at det maa gaa saaledes, at den danske Landbefolkning, som Reformen i første Linie skal tjene, vil kunne modtage den saadan. Paa disse Linier kan jeg tilsige vor Medvirkning under det kommende Udvalgsarbejde.